

грунтовно вивчати ринок з метою врахування тенденції його зміни в процесі організації комерційно-збутової діяльності.

Список використаних джерел:

1. Огляд ринку електроінструменту: які перфоратори обирають українці URL: http://ipress.ua/news/oglyad_rynku_elektroinstrumentu_yaki_perforatory_obuyayut_ukraintsi_149799.html (дата звернення: 11.01.2021)
2. Державна служба статистики. Офіційний сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 11.01.2021)

Вишневецька М. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19
НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ**

Як відомо, на ефективність діяльності підприємств впливає ряд зовнішніх і внутрішніх факторів. Тому підприємства аналізують ризики, пов'язані зі зміною у внутрішньому і зовнішньому середовищі, адаптують бізнес під зміни, що відбуваються в країні і світі. Однак є деякі чинники, які неможливо передбачити, тобто які мають низьку ймовірність настання, але ці фактори здатні завдати більшої шкоди, ніж фактори з більш високим ступенем ймовірності їх настання. Прикладом такої ситуації можна вважати пандемію COVID-19, що охопила світ рік тому.

За статистичними відомостями за 2020 рік закрилося майже 700 000 українських підприємств, третина власників бізнесу (переважно мікро-) заявляють про падіння доходів на 60-80%, за січень-вересень 2020 року підприємства отримали 93,3 млрд. грн прибутку, коли за минулий рік аналогічного періоду прибуток складав 342,8 млрд. грн, – це все є наслідками пандемії [1].

Серед основних проблем на даний час, що перешкоджають ефективному розвитку бізнесу, можна виділити падіння попиту на вироблені товари і послуги, складності ведення бізнесу в зв'язку з введеними обмеженнями на рівні держави, необхідність виконання зобов'язань по виплатах заробітної плати, орендних платежів, додаткові витрати та ін. Падіння попиту на товари і послуги на сьогодні спостерігається в різних сферах економіки, але найбільшим чином постраждали промисловість, транспорт, пошта та кур'єрські послуги, оптова та роздрібна торгівля, професійна, наукова і технічна діяльність, операції з нерухомим майном. На рис. 1 зображено розмір збитків певних сфер діяльності за січень-вересень 2020 року.

Пандемія COVID-19 справила величезний вплив на українську економіку. У зв'язку з карантинном багатьох компаній були змушені тимчасово закритися, відбулося скорочення сукупного попиту і збільшилася частка безробітних. Але ця ситуація змушує швидше задуматися як про заходи реагування на серйозні потрясіння, так і про плани по відновленню і трансформації роботи підприємств у майбутньому.

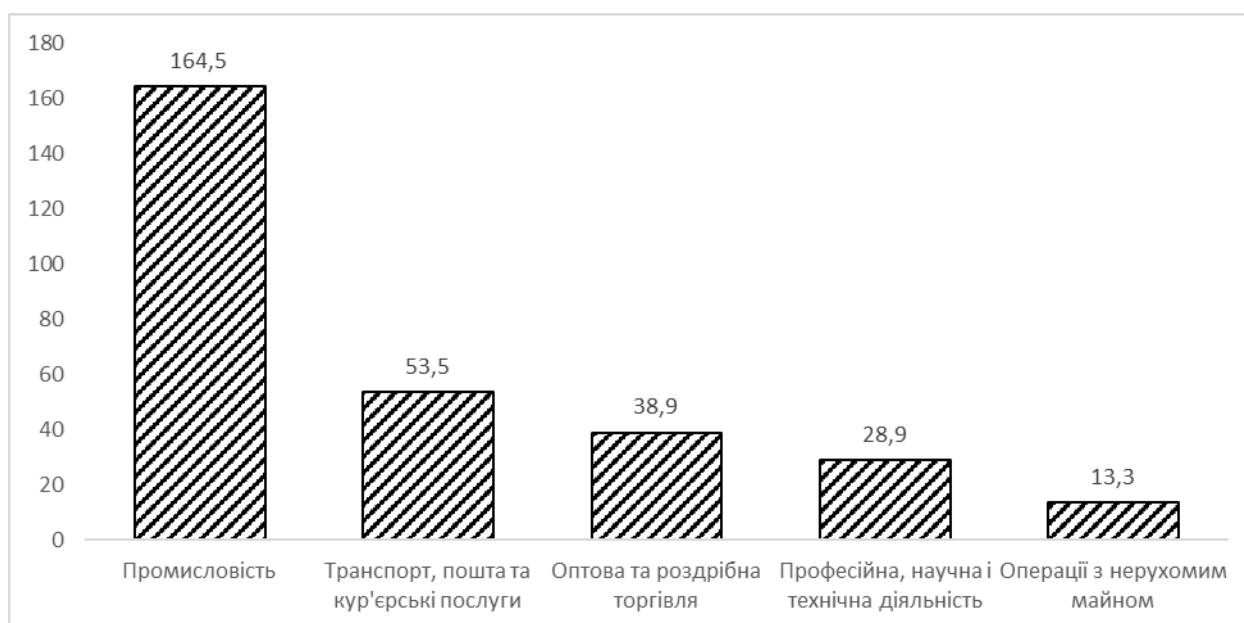

Рис. 1. Розмір збитків певних сфер діяльності за січень-вересень 2020 року (млрд. грн) [2]

На сьогодні важливо знайти баланс, щоб підтримати поточну діяльність підприємств у нових умовах з мінімальними втратами для бізнесу. Для цього можна використати деякі рекомендації:

1. Питання безпеки і благополуччя працівників набули особливої важливості. Люди очікують інструкцій від роботодавців. Відкритий діалог допоможе знизити загальне напруження, підвищити згуртованість і забезпечити в результаті нормальне функціонування бізнесу.

Компанії можуть прийняти ряд заходів, наприклад, ввести або розширити режим гнучкого робочого графіка і знайти інші можливості, щоб дозволити співробітникам працювати з дому і бути в безпеці. Залежно від галузі можна переформувати команди і перерозподілити ресурси, а також розробити заходи щодо захисту персоналу та створення безпечних умов праці.

2. Відстежувати короткострокову ліквідність. Компаніям необхідно впровадити процедуру моніторингу короткострокових грошових потоків, щоб мати можливість вчасно спрогнозувати їх скорочення і прийняти оперативні заходи. Необхідно також підвищити ефективність управління оборотним капіталом, особливо в частині стягнення дебіторської заборгованості та контролю запасів.

3. Оцінювати фінансові та операційні ризики і швидко на них реагувати.

4. Необхідно також відстежувати фактори, які можуть вплинути на споживачів, постачальників, підрядників і партнерів, щоб вжити ефективних заходів для покращення своєї діяльності.

Отже, пандемію COVID-19 неможливо було передбачити виходячи із загальної логіки і доступних засобів прогнозування. Однак підприємства можуть отримати безліч уроків, які принесуть користь і після кризи, якщо вони комплексно проаналізують свої дії у відповідь на цю непередбачену ситуацію.

Тим часом при прийнятті рішень підприємствам потрібно орієнтуватися на те, що криза коли-небудь закінчиться. І коли це станеться, підприємствам необхідно буде заново оцінити ефективність своїх дій під час пандемії і зрозуміти, як стати більш стійкими і гнучкими, щоб впоратися з новими потрясіннями в майбутньому.

Список використаних джерел:

1. Державна служба статистики. Статистична інформація. Економічна діяльність підприємств. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Бояринова К. О., Дергачова В. В., Кравченко М. О., Копішинська К. О. Аналіз прогнозів впливу пандемії коронавірусу на економіку України та сусідніх країн. *Бізнес інформ*. 2020. №7. С. 1-6.

Візір О. М.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**РОЛЬ ЕКОЛОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ
У КОНКУРЕНТНІЙ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА**

Передумовою встановлення екологічно-економічного балансу є розробка і введення в експлуатацію інновацій з високим рівнем екологічної і економічної ефективності. Екологічні інновації сьогодні – це одна з досить важливих тем для нашого суспільства. Доказом цього є невинне зростання екологічних забруднень та катастроф як в Україні, так і по всьому світу. Для підприємства це можливість зробити свій внесок у теперішнє та майбутнє країни, а також підвищити рівень конкурентоспроможності [1].

Стрімкий розвиток суспільства і технологій породив не тільки корінні зміни у діяльності всіх організацій, а й призвів до більш глобальних наслідків. Головним чином, це призвело до споживацького способу життя, його також називають «суспільство споживання». Воно діє по закону зростання потреб, що означає: чим більше власних потреб задовольняє людина, тим більше виникає нових. Звідси впливає проблема обмеженості ресурсів та можливостей нашої планети. На ринку товарів та послуг виникає надмірне виробництво та потреба у все більшій кількості ресурсів. Прямими наслідками їх добування є забруднення навколишнього середовища, поступовий занепад флори та фауни, а також багато інших актуальних проблем, над якими вже плідно працює суспільство [2]. Питання ролі екологічних інновацій у конкурентній стратегії підприємства досліджували та розвивали багато науковців, але особливий внесок у розв'язання зазначених проблем зробили В. Шевчук, Ю. Саталкін, В. Семенова, С. Степанов, В. Навроцький, О. Михайлик та інші.

Вчені вважають, що екологічні інновації займають далеко не останнє місце, а також впливають на посилення конкурентоспроможності підприємства, оскільки допомагають завоювати та утримати частину ринку, а також збільшити на них прибутковість [1]. Обмеженість земельних площ, забруднення ґрунтів і територій, невідновні природні ресурси – все це потребує прийняття певних рішень від представників бізнесу. Тобто перед підприємством постає питання щодо ефективного впровадження екологічних інновацій. На сьогоднішній день екологічне підприємництво розвивається за такими основними напрямками [2]: